

VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirish strategiyasi diversifikatsiyalangan va raqobatbardosh iqtisodiyotni yaratishga, innovatsion texnologiyalar va bozorni boshqarishning yangi usullaridan foydalangan holda milliy resurslardan maksimal darajada foydalanishga yo'naltirilgan. Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan, tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yilning yanvar-sentabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 2 171,7 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilga nisbatan 172,0 mln. AQSh dollariga yoki 8,6 % ga o'sdi.

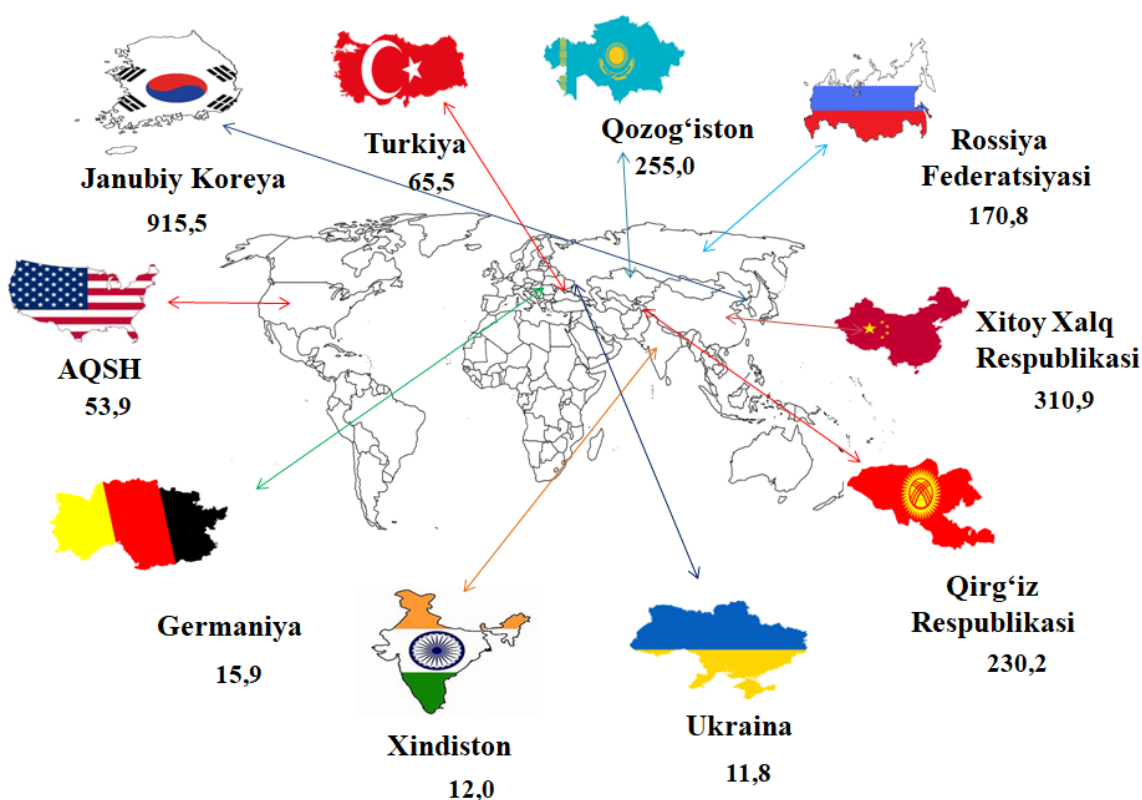
Tashqi savdo aylanmasi va balansi (yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari)

	2020- yil	2021- yil	O'sish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan, % da
Tashqi savdo aylanmasi	1 999,7	2 171,7	108,6	x
Eksport 	403,5	629,3	155,9	100,0
 <i>tovarlar</i>	400,8	624,8	155,9	99,3
 <i>xizmatlar</i>	2,7	4,5	166,1	0,7
Import 	1 596,2	1 542,4	96,6	100,0
 <i>tovarlar</i>	1 527,2	1 460,4	95,6	94,7
 <i>xizmatlar</i>	69,0	82,0	118,9	5,3
 Saldo	-1 192,7	-913,1	x	x

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

**Andijon viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori
ulushga ega bo'lgan davlatlar**
(2021- yil yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari)

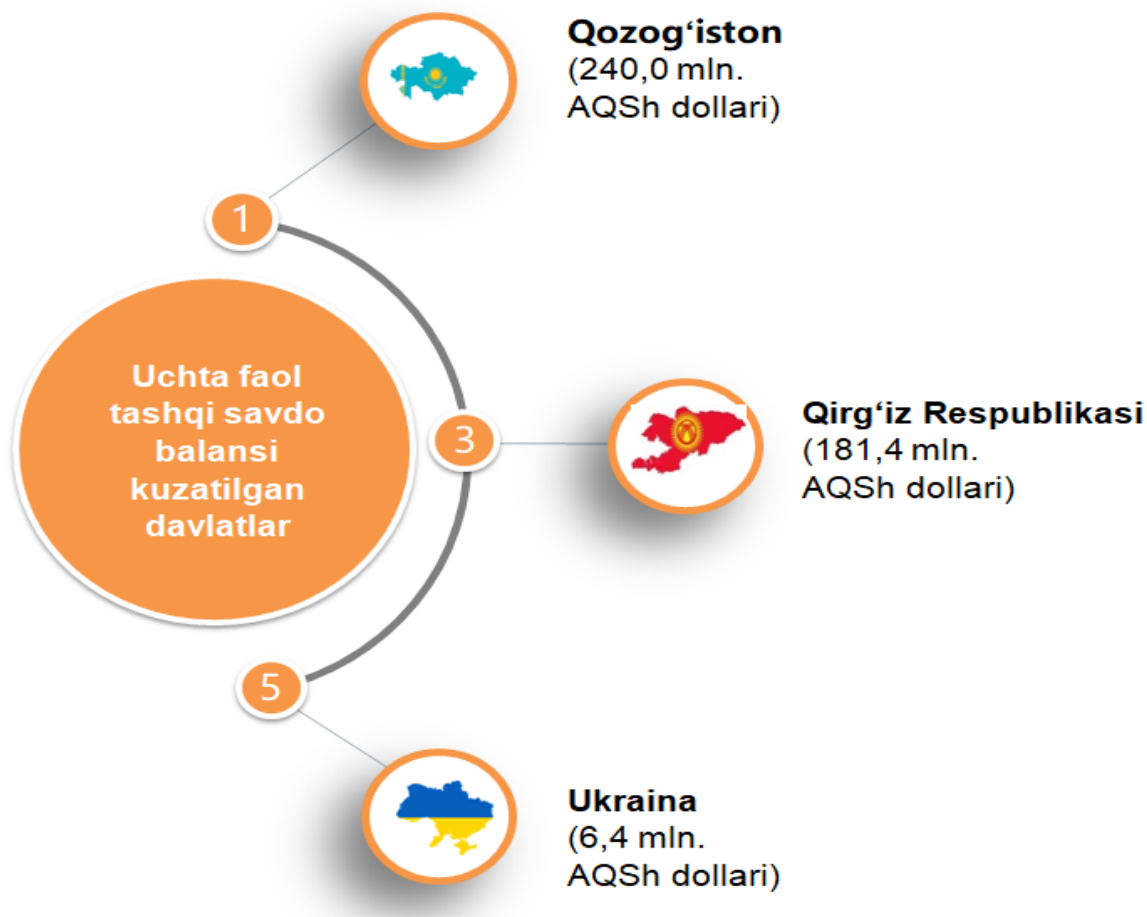
TSAda eksport hajmi 629,3 mln. AQSh dollariga (55,9 % ga o'sdi) va import hajmi 1 542,4 mln. AQSh dollariga (3,4 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – 913,1 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

Iqtisodiyotning real sektori tarmoqlari va korxonalarining barqaror va uzluksiz ishlashini ta'minlash uchun viloyatda zarur resurslar bazasi yaratilgan. Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlarning o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarish va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

TSAda so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda. Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSAda XXR, Turkiya, Xindiston, Ukraina, Polsha, Slovakiya va Moldova Respublikasi davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

**Hamkor-davlatlar ichida 3 ta yirik faol tashqi savdo
balansi kuzatilgan davlatlar**
(2021- yil yanvar-sentabr)

Andijon viloyati jahonning 68 ta mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasi (42,2 %), Xitoy Xalq Respublikasida (14,3 %), Qozogʻistonda (11,7 %), Qirgʻiz Respublikasi (10,6 %) va Rossiya Federatsiyasida (7,9 %) qayd etilgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat boʻyicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan uchta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Qozogʻiston (240,0 mln. AQSH dollari), Qirgʻiz Respublikasi (181,4 mln. AQSH dollari), Ukraina (6,4 mln. AQSH dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 17 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**Andijon viloyatining yirik hamkor davlatlar bilan
tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**
(yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari)

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Koreya Respublikasi	1 020,9	1 010,3	915,5
	<i>Eksport</i>	0,8	0,4	0,5
	<i>Import</i>	1 020,1	1 009,9	915,0
	Xitoy Xalq Respublikasi	219,2	240,5	310,9
	<i>Eksport</i>	95,4	42,6	70,4
	<i>Import</i>	123,8	197,9	240,5
	Qozog'iston	102,3	116,8	255,0
	<i>Eksport</i>	87,6	108,1	247,5
	<i>Import</i>	14,7	8,7	7,5
	Qirg'iz Respublikasi	166,8	182,5	230,2
	<i>Eksport</i>	143,9	161,7	205,8
	<i>Import</i>	22,9	20,8	24,4
	Rossiya Federatsiyasi	172,6	204,9	170,8
	<i>Eksport</i>	51,5	53,2	55,1
	<i>Import</i>	121,1	151,7	115,7
	Turkiya	37,6	48,6	65,5
	<i>Eksport</i>	10,8	7,9	17,9
	<i>Import</i>	26,8	40,7	47,6
	AQSh	45,4	13,5	53,9
	<i>Eksport</i>	0,3	0,3	0,3
	<i>Import</i>	45,1	13,2	53,6
	Germaniya	15,3	13,2	15,9
	<i>Eksport</i>	0,4	0,1	0,9
	<i>Import</i>	14,9	13,1	15,0
	Xindiston	7,5	8,9	12,0
	<i>Eksport</i>	0,0	0,2	0,2
	<i>Import</i>	7,5	8,7	11,8
	Ukraina	7,9	9,7	11,8
	<i>Eksport</i>	5,3	8,2	9,1
	<i>Import</i>	2,6	1,5	2,7

	Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
	Tailand	4,8	48,6	11,2
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	4,8	48,6	11,2
	Chexiya	10,0	15,7	10,9
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,0
	<i>Import</i>	10,0	15,6	10,9
	Italiya	11,2	8,7	10,7
	<i>Eksport</i>	0,1	0,6	2,2
	<i>Import</i>	11,1	8,1	8,5
	Braziliya	9,4	14,0	9,6
	<i>Eksport</i>	0,1	-	0,0
	<i>Import</i>	9,3	14,0	9,6
	Polsha	5,8	6,6	9,0
	<i>Eksport</i>	0,2	0,4	1,0
	<i>Import</i>	5,6	6,2	8,0
	Eron Islom Respublikasi	5,4	3,1	7,8
	<i>Eksport</i>	2,6	1,0	0,5
	<i>Import</i>	2,8	2,1	7,3
	Shveysariya	17,3	0,6	5,9
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	17,3	0,6	5,9
	Slovakiya	2,4	4,6	4,9
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	2,4	4,6	4,9
	Avstriya	5,5	3,0	4,7
	<i>Eksport</i>	-	-	0,1
	<i>Import</i>	5,5	3,0	4,6
	Fransiya	1,6	0,9	4,5
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	1,6	0,9	4,5

Andijon viloyatining hududlar kesimida tashqi savdo aylanmasi
(yanvar-sentabr 2021- yil)*

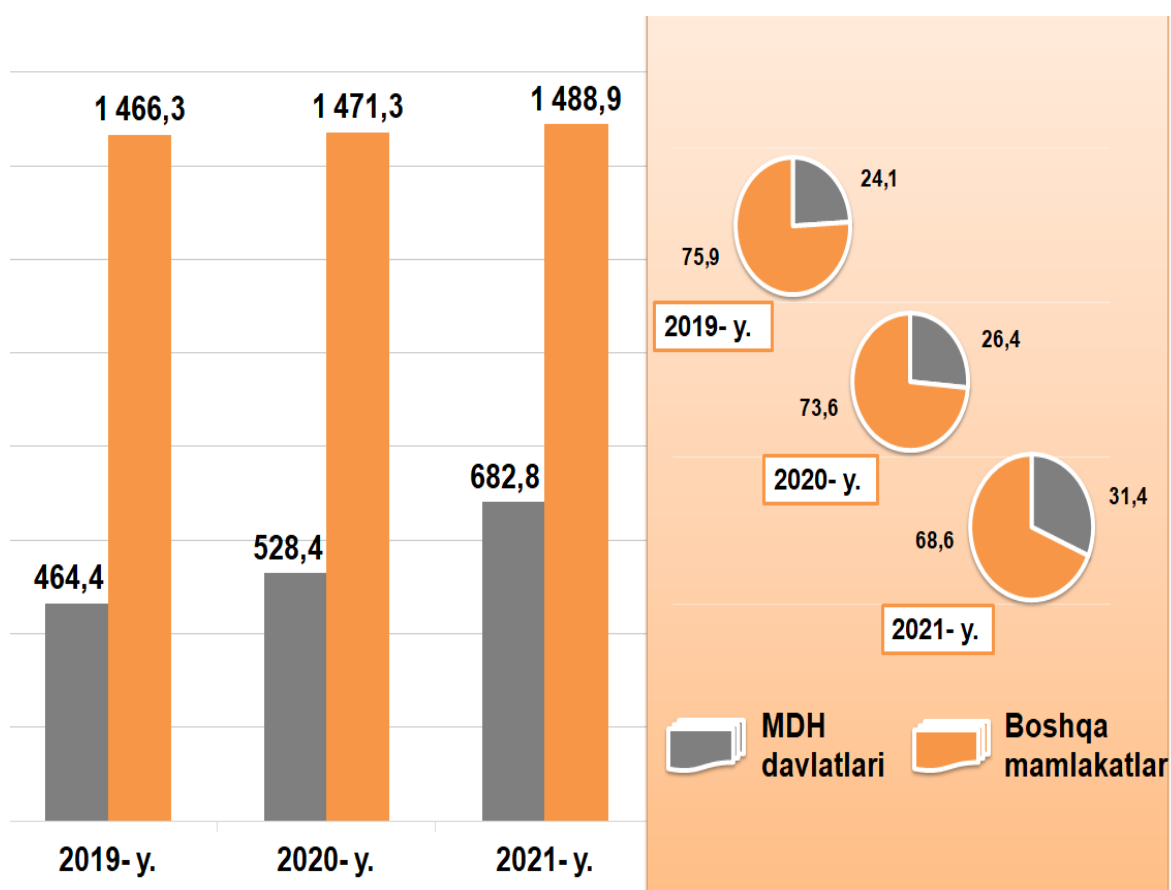
Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka 66,8 % ulush bilan 1 451,2 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng quyi ulushni Baliqchi 0,3 % ulush bilan 6,4 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Andijon viloyati tashqi savdo aylanmasining uchdan bir qismi MDH davlatlariga to'g'ri keladi va bu ko'rsatkich so'nggi yillarda biroz o'zgardi.

Viloyatimizda tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlari natijasida, 2021- yilning yanvar-sentabr oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 31,4 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2020- yilga nisbatan ulushi 29,2 % ga ko'paygan.

Andijon viloyatiining tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi
(yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSA 2021- yilning yanvar-sentabr oylarida 2020- yilga nisbatan 1,2 % ga o'sdi va jami TSAdagi ulushi 68,6 % ni tashkil etdi.

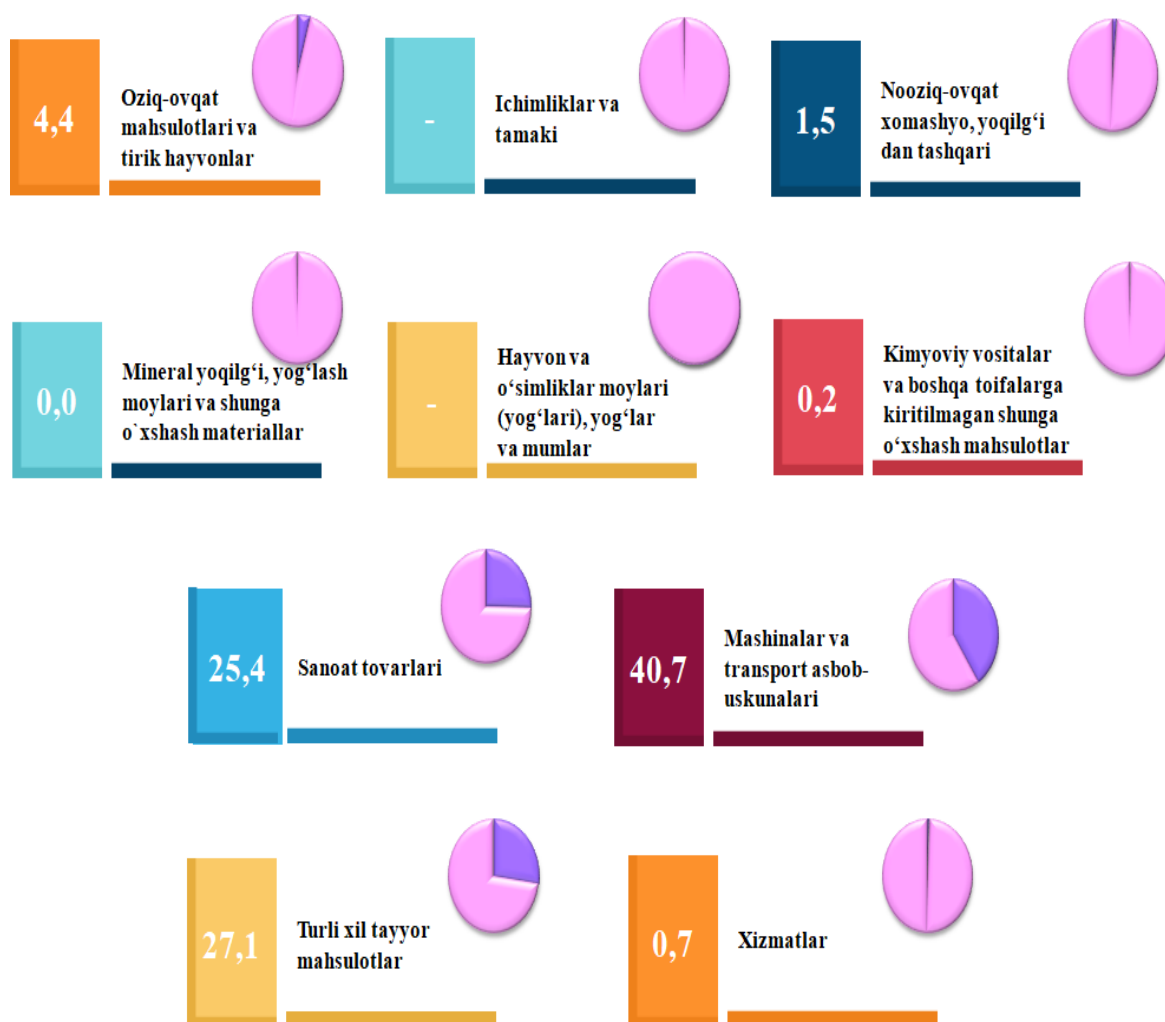
ANDIJON VILOYATI EKSPORTI

(2021- yil yanvar-sentabr)

Joriy yilning yanvar-sentabr oylarida viloyatning eksportyorlari soni 397 tani tashkil etib, ular tomonidan 629,3 mln. AQSh dollari (qimmatbaho metallar eksportidan tashqari) qiymatidagi (2020 - yilning mos davriga nisbatan 55,9 % ga o'sdi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST bo'yicha eksport tarkibi

(2021- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,3 % ni tashkil etib, ular mashinalar va transport asbob – uskunolari (40,7 %), turli xil tayyor mahsulotlar (27,1 %), sanoat tovarlari (25,4 %) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (4,4 %), nooziq-ovqat xomashyo (1,5 %) hamda kimyoviy vositalar (0,2 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Andijon viloyati XSST bo'yicha eksport tarkibi
(yanvar-sentabr,)

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	629 237,2	527 234,4	102 002,7	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	27 870,9	25 230,8	2 640,1	4,4	4,8	2,6
Ichimlik va tamaki	119,5	119,5	-	-	-	-
Nooziq-ovqat hom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	9 121,9	1 885,3	7 236,7	1,5	0,4	7,1
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	84,0	82,4	1,6	-	-	-
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,6	0,6	-	-	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	1 301,0	1 264,5	36,5	0,2	0,2	-
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	159 548,2	71 942,3	87 605,9	25,4	13,7	85,9
Mashinalar va transport asbob uskunalari	255 972,6	253 613,8	2 358,7	40,7	48,1	2,3
Turli xil tayyor buyumlar	170 770,6	169 446,4	1 324,2	27,1	32,1	1,3
Xizmatlar	4 447,9	3 648,8	799,0	0,7	0,7	0,8

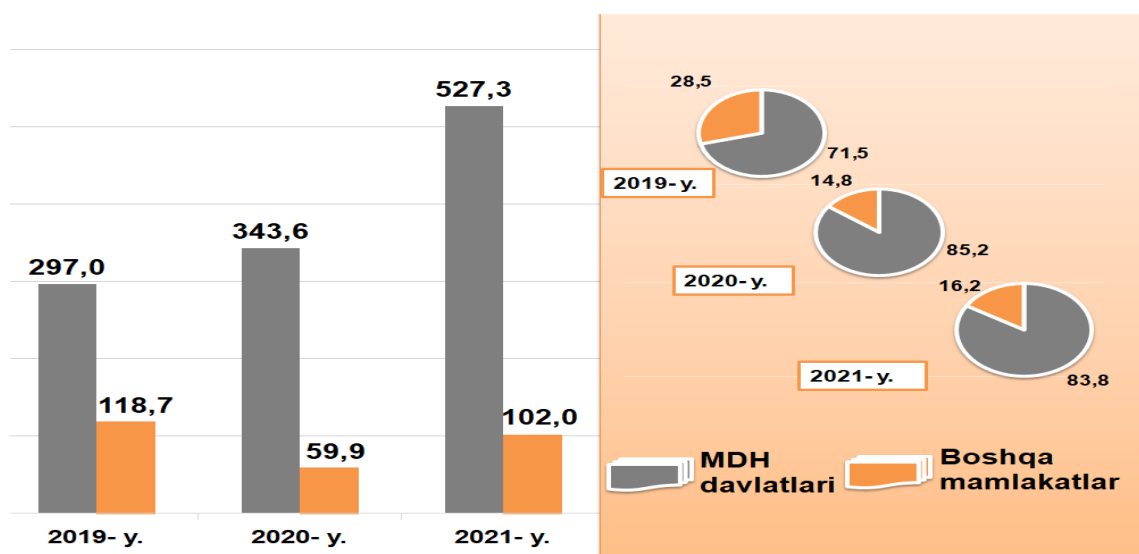
XSST bo'limi bo'yicha ayrim mahsulotlar eksporti tarkibi
(2021- yil yanvar-sentabr)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	24 938,3	58,1
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 231,2	177,2
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	582,7	177,0
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	473,6	55,4
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	119,5	44,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	6 983,7	131,1
Moy olinadiga uruglar va mevalar	1 251,2	2,3 m.
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	839,6	4,7
O'g'itlar uchun xom- ashyo va mineral xom- ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari)	41,9	2,3 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	84,0	51,1 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,3	0,1
Qayta ishlangan hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,3	34,6
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	432,3	139,8
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	290,8	124,5
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	240,4	61,6
Boshqa kimyo moddalari	159,5	75,3
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	147 633,1	197,9
Metallardan tayyorlangan buyumlar	5 628,7	79,2
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	2 560,4	136,6
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar	1 824,9	7,6 m.

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilning mos davriga nisbatan, % da
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar	242 561,2	2,2 m.
Elektr mashinalari, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	10 983,5	84,0
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	1 399,3	177,3
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish uskunolari	485,5	50,4 m.
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	261,3	149,0
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	155 029,0	149,4
Poyafzal	9 611,0	84,1
Har xil tayyor buyumlar	3 494,8	84,4
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash buyumlar	1 543,1	2,5 m.

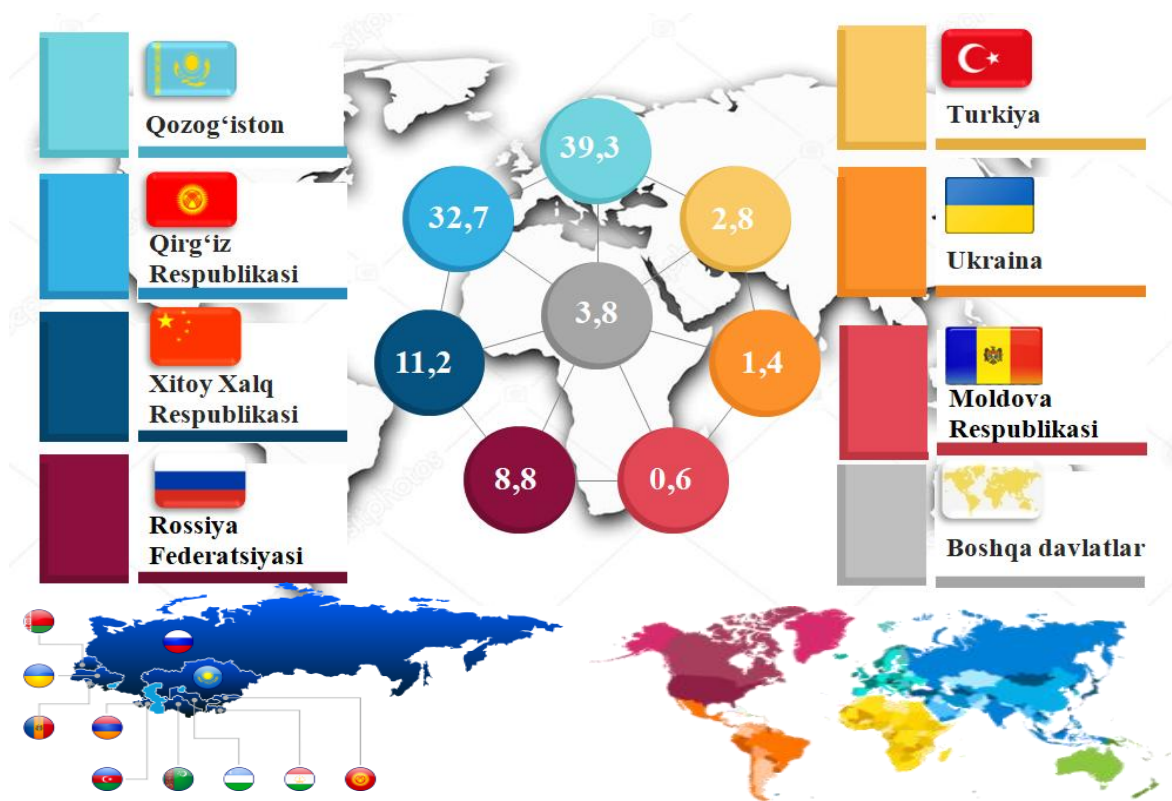
MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar eksporti hajmlari dinamikasi
(yanvar-sentabr mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

So'nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi ko'paydi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yilning yanvar-sentabrdagi 71,5 % dan 2021- yilning yanvar-sentabrida 83,8 % ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 28,5 % dan 16,2 % ga kamaydi.

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi

(2021- yil yanvar-sentabr, % da)

2021- yilning yanvar-sentabr oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Qozog'iston (eksport umumiy hajmining 39,3 %), Qirg'iz Respublikasi (32,7 %), Xitoy Xalq Respublikasi (11,2 %), Rossiya Federatsiyasi (8,8 %), Turkiya (2,8), Ukraina (1,4 %) va Moldova Respublikasi (0,6 %) davlatlari saqlanib qolmoqda hamda ularning jami eksportdagi ulushi 96,2 % ni tashkil etmoqda.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

Viloyatdagi meva-sabzavot sektori shahar va tumanlarning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashda muhim segment hisoblanadi. Shuning uchun, bu sohada meva va sabzavot mahsulotlari ishlab chiqarishni jadal rivojlantirish uchun barcha choralar ko'rilmoqda, bu esa o'z natijalarini bermoqda.

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 27,2 mln. AQSh dollari qiymatli 55,5 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2020- yilning mos davriga nisbatan 16,6 mln. AQSh dollarida kamayish kuzatilib, 38,0 % ga pasaydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 12,5 mln. AQSh dollariga teng 35,4 ming tonna sabzavot, shuningdek, 12,4 mln. AQSh dollari qiymatidagi 18,7 ming tonna mevalar eksport qilindi.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

(2021- yil yanvar-sentabr)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Germaniya, Latviya, Turkmaniston, Qozog'iston hamda Belarus Respublikasi davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois, eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi 4,3 % ni tashkil etdi.

Meva va sabzavot mahsulotlarinig eksport geografiyasi

(2021- yil yanvar-sentabr)

	Davlatlar	tonna	ming AQSh dollari	ulushi, % da *
	Qirg'iz Respublikasi	38 080,5	16 320,5	65,4
	Rossiya Federatsiyasi	13 451,8	7 191,2	28,8
	Germaniya	198,0	515,2	2,1
	Latviya	996,9	333,3	1,3
	Turkiya	80,5	154,1	0,6
	Turkmaniston	790,7	110,2	0,4
	Moldova Respublikasi	120,5	69,1	0,3
	Qozog'iston	99,6	54,0	0,2
	Ukraina	150,2	52,3	0,2
	Armaniston	44,0	47,9	0,2
	Belarus Respublikasi	90,8	37,3	0,1

* qiymat ifodasidan

Meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qirg'iz Respublikasiga to'g'ri keladi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining (65,4 %), bu Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan 2,3 barobar ko'pdir.

To'qimachilik mahsulotlari eksporti

To'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmining oshishi bevosita paxta xom- ashyosi o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlarning natijasi ekanini ko'rish mumkin. Jumladan, joriy yilda 305,0 mln. AQSh dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 48,5 foizini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 68,4 % ga o'sdi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (50,8 %), paxtadan yigirilgan ip (29,9 %) asosiy ulushni egallagan yil boshidan 262 turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 25 ta davlatiga eksport qilindi.

To'qimachilik mahsulotlari eksporti dinamikasi

(yanvar-sentabr, ming. AQSh dollari)

		2019-yil	2020-yil	2021-yil
Tovarlar nomi		185 821,6	181 144,5	304 961,1
	Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	62 120,6	102 588,8	154 817,0
	Paxtadan yigirilgan ip	107 591,4	50 038,7	91 195,6
	Naqshli mato	2 636,1	1 4558,1	31 709,9
	Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	1 136,8	3 221,6	9 644,4
	Paxta mahsulotlari	3 757,2	1 556,3	4 460,7
	Paxtadan gazlamalar	692,9	2 959,6	6 113,9
	Ipak va ipak mahsulotlari	7 618,8	5 643,4	4 615,2
	Gilamlar	1,2	5,0	678,6
	Boshqalar	266,6	573,0	1 725,8

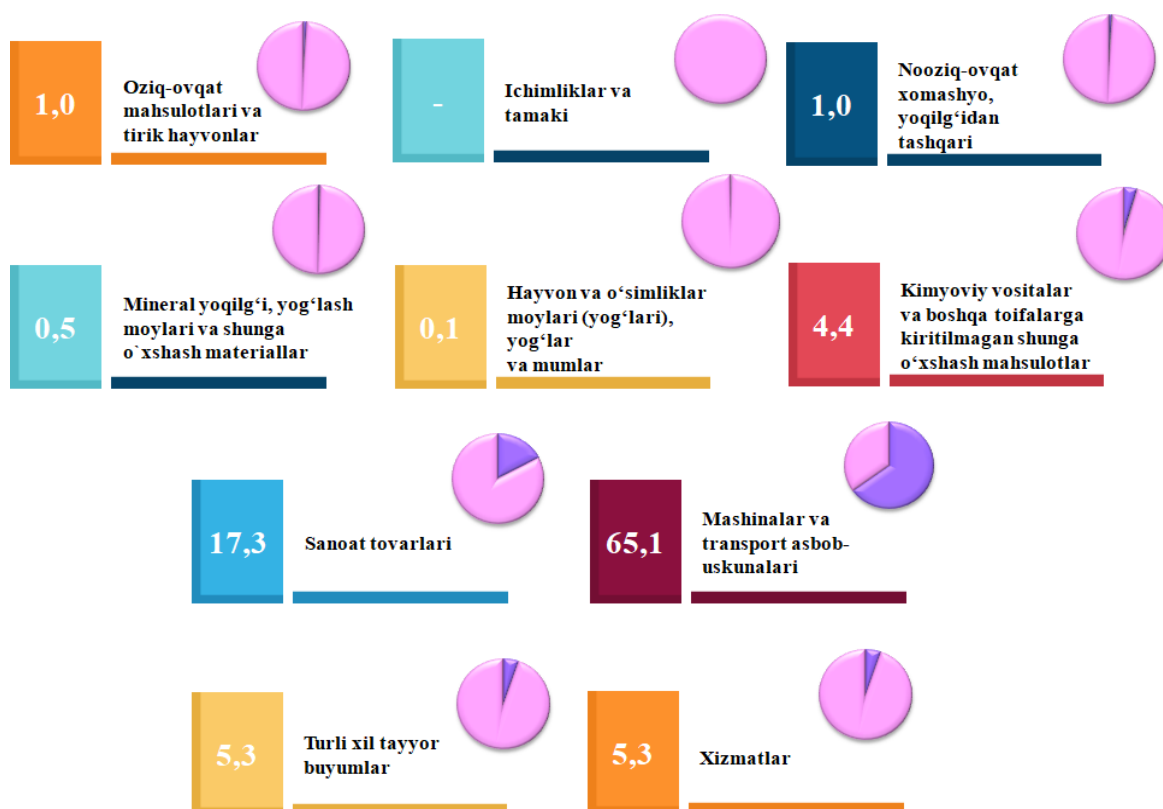
Andijon viloyatining importi

(2021- yil yanvar-sentabr)

2021- yilning yanvar-sentabr oylarida import hajmi 1 542,4 mln. AQSh dollarini va 2020- yilga nisbatan 96,6 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob - uskunalari (65,1 %), sanoat tovarlari (17,3 %), turli xil tayyor buyumlar (5,3 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (4,4 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST bo'yicha import tarkibi (2021- yil yanvar-sentabr, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvar-sentabrida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 66,8 mln. AQSh dollariga kamaydi va 1 460,4 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 82,0 mln. AQSh dollariga yetdi.

Andijon viloyati XSST bo'yicha import tarkibi
(yanvar-sentabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan. % da	
	2020-y.	2021- y.	2020- y.	2021 –y.	2020- y.	2021- y.
Jami import	1 596 188,2	1 542 434,9	105,4	96,6	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	15 080,8	15 031,0	97,3	99,7	0,9	1,0
Ichimlik va tamaki	38,4	3,9	94,7	10,0		
Nooziq-ovqat homashyo, yoqilg'idan tashqari	20 778,2	14 849,0	171,3	71,5	1,3	1,0
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	8 859,5	7 901,9	102,1	89,2	0,6	0,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	1 979,8	1 097,3	226,4	55,4	0,1	2,3 m.
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	78 471,0	68 064,0	98,4	86,7	4,9	4,4
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalan-gan sanoat tovarlari	306 719,7	267 000,5	104,7	87,1	19,2	17,3
Mashinalar va transport asbob uskunalar	1 006 581,8	1 004 059,3	112,1	99,7	63,1	65,1
Turli xil tayyor buyumlar	88 664,1	82 395,0	100,3	92,9	5,6	5,3
Xizmatlar	69 014,9	82 033,0	58,2	118,9	4,3	5,3

XSST bo‘limi bo‘yicha ayrim mahsulotlar importi tarkibi
(2021- yil yanvar-sentabr)

XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilning mos dabriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Tirik hayvonlar	7 413,6	110,9
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlari	2 180,8	76,4
Sabzavotlar va mevalar	1 880,2	2,2 m.
Kofe , choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 346,1	111,4
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	3,9	10,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari		
Probka va yog‘och-taxtalar	4 534,6	35,8
Tabiiy kauchuk (sun‘iy va regeneratsiya qilingan rezina)	3 440,8	125,6
To‘qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	2 196,9	83,9
O‘g‘itlar uchun xom- ashyo va mineral xom- ashyo (ko‘mir, neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari)	1 827,9	2,2 m.
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar		
Ko‘mir, koks va briketlar	5 876,1	88,7
Neft va neft mahsulotlari va shunga o‘xshash metallar	2 025,8	90,6
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
O‘simlik moylari va yog‘lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	1 047,5	52,9
Hayvonlar va o‘simliklar moylari va yog‘lari, qayta ishlangan	49,9	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	30 692,0	102,2
Bo‘yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo‘yoqlar	11 067,0	63,9
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	10 519,2	89,1
Organik kimyo moddalari	4 932,9	63,7

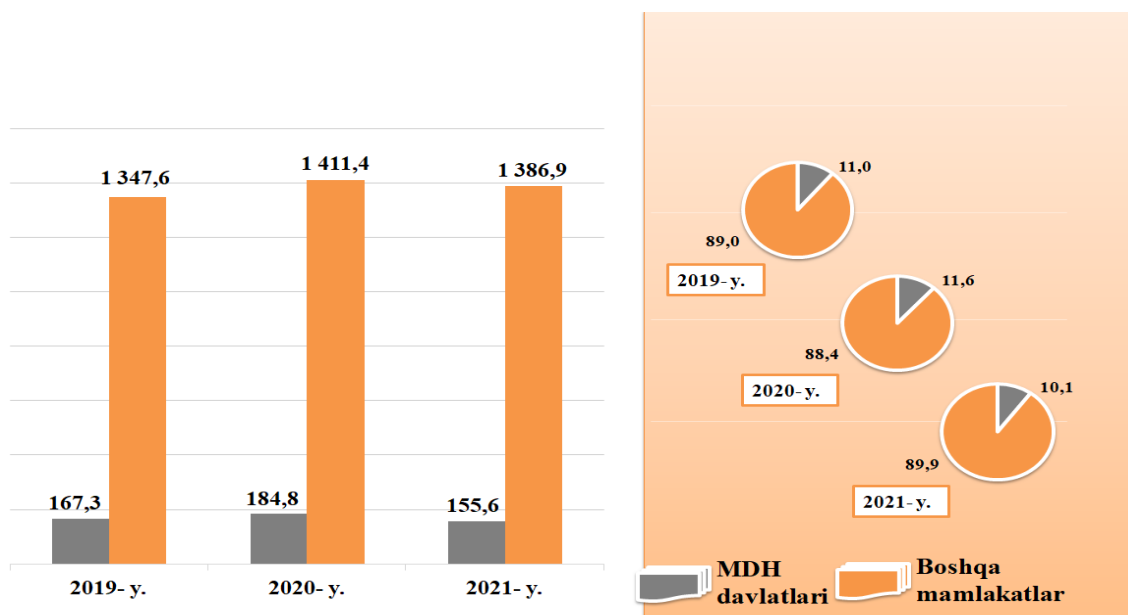
XSST bo'limi bo'yicha ayrim mahsulotlar importi tarkibi
(2021- yil yanvar-sentabr)

XSST bo'limi nomi	Ming. AQSh dollari	2020- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	87 332,4	75,2
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	65 940,8	91,3
Metalldan tayyorlangan buyumlar	56 119,4	93,7
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	28 181,7	99,1
Mashinalar va transport asbob-uskunalari		
Avtomobillar	666 908,7	90,6
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	121 870,5	126,3
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va ularning detallari	120 211,7	128,7
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	42 970,2	112,1
Turli xil tayyor buyumlar		
Har xil tayyor buyumlar	27 627,2	133,7
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	27 126,7	82,7
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	22 805,0	81,4
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	2 669,3	49,1

Umumiy tovarlar importi o'tgan yilning mos davriga nisbatan kamayishiga qaramay ayrim tovar guruhlarida o'sish kuzatildi. Masalan, sabzavot va mevalar – 1 880,2 ming. AQSh dollari (o'sish – 2,2 m.), o'g'itlar uchun xom- ashyo va mineral xom- ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari) – 1 827,9 ming. AQSh dollari (o'sish – 2,2 m.), maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari – 27 627,2 ming. AQSh dollari (o'sish sur'ati– 133,7 %.).

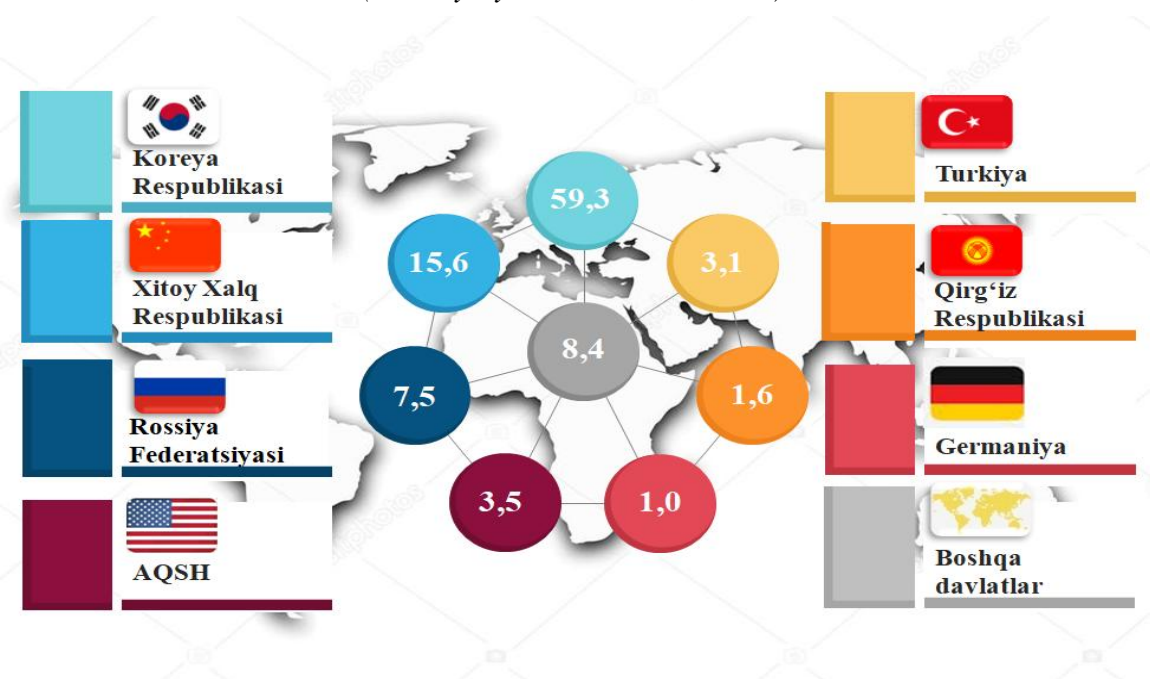
MDH mamlakatlaridan import ulushi 2020- yilning shu davriga nisbatan 1,5 % ga kamaygani kuzatildi. 2019- yilning shu davriga nisbatan 0,8 % ga pasayish qayd etildi va ularning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2021- yil yanvar-sentabr natijalariga ko'ra 10,0 % ni tashkil etdi.

MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar importi hajmlari dinamikasi (yanvar-sentabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2021- yilning yanvar-sentabr oylari yakuni bo'yicha Andijon viloyatida 60 davlatdan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, AQSh, Turkiya, Qirg'iz Respublikasi va Tailand) jami importning 91,6 % ulushini tashkil qildi, bu 1 411,8 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi (2021- yil yanvar-sentabr, % da)

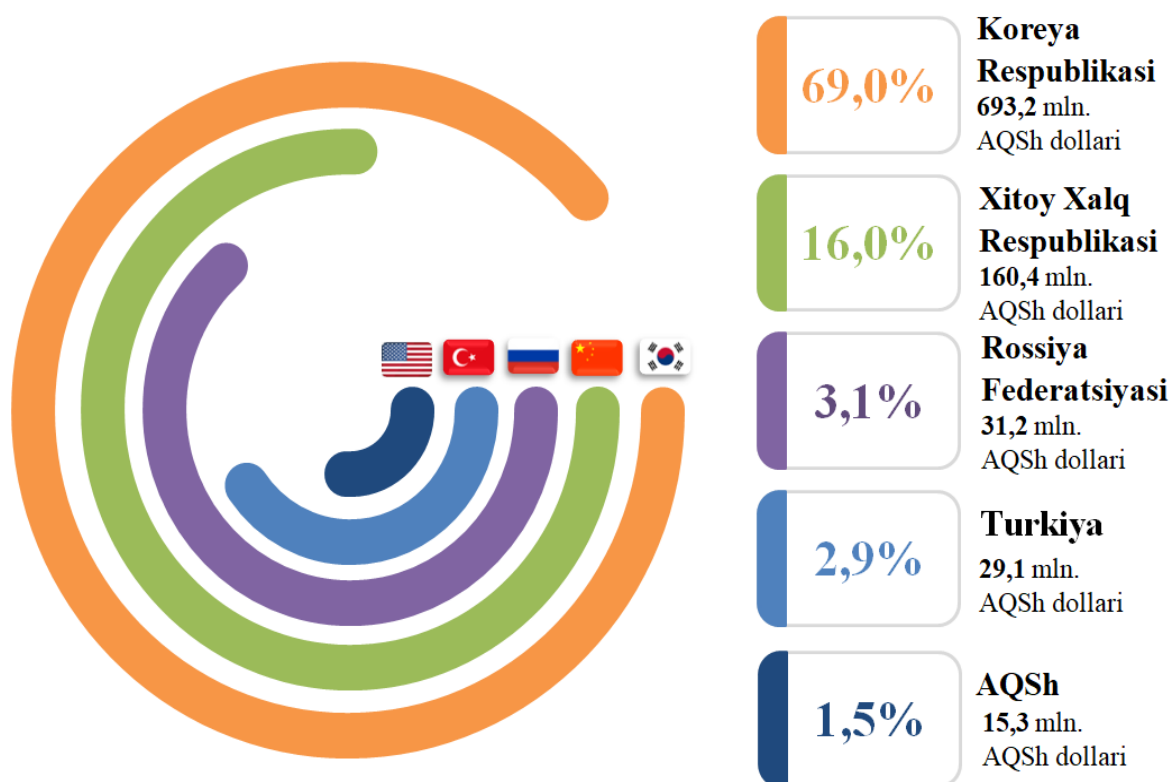
Mashinalar va transport asbob-uskunolari importi

2021- yil yanvar-sentabr oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob - uskunolari hajmi 1 004,1 million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 0,3 foizga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 65,1 % ga yetdi.

Import tarkibida asosiy ulushni tashkil qilayotgan mashinalar va transport asbob-uskunolari asosan qaysi davlatlardan viloyatimizga olib kirilayotganini quyidagi ma'lumotdan ko'rish mumkin.

Mashina va asbob-uskunalar import qilingan asosiy hamkor davlatlar

(2021- yil yanvar-sentabr)

Mashina va transport uskunolari importi hajmining kamayishiga, avtomobillar (9,4 foizga kamaygan), energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar (24,8 foizga kamaygan), boshqa transport uskunolari (58,3 foizga kamaygan).

Sanoat tovarlari importi

2021- yil yanvar-sentabr oylarida import tarkibida sanoat tovarlari hajmi 267,0 million AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 12,9 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 17,3 % ga yetdi.

Sanoat mahsulotlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar

(2021- yil yanvar-sentabr)

Sanoat tovarlari importi asosan cho'yan va po'lat (87,3 mln. AQSh dollari), rezina buyumlari (65,9 mln. AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (56,1 mln. AQSh dollari), to'qimachilik iplari, matolar, tayyor mahsulotlar (28,2 mln. AQSh dollari), ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan buyumlar (21,4 mln. AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.